

ישור שנגח ד' וה' פרק רביעי' בבא קמא מא.

בַּחֹלֶר הַגִּיּוֹן. דאָלן בִּרְה"ר אֵין חֵיב בִּרְ
בִּשְׁדָּה אַחֵר בִּפ' קמא (דף ג:) : **(לֹאֲזֵי מַ**
לְהִזְק דְּהֵא אֹקִי דְּרַבְעָה וְלֹא קִטְל
בְּתַנְי' וְזֶה הוּא חֵיבִין מִיָּסָה. דְּבַתָּם נִמְי

תורה אור השלם
 1. וְכִי יִגַּח שׁוֹר אֶת אִישׁ
 או אֶת אִשָּׁה וּמָת סָקוֹל
 יִסְקַל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָבֵל
 אֶת בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר
 נָקִי: שמות כא כח

לַאֲגָמָא. לְאַחַר שֶׁהִעֲדוּ צוֹ בָּרֶחַ:
שֶׁהוּמוּ וּמוֹמִי וּמוֹמִין. כִּסְגָנָה צ'
נִיחוֹת רִאשׁוֹנוֹת וְהִעֲדוּ צוֹ ב' יִיחוֹת
עֲדִידִים בָּאוּ כַּת אַחַת וְהִזְמִימוּ וּפְטָרוּהוּ
וְכִסְגָנָה נִיחוֹת שְׁלִישִׁית וְהִעֲדוּ צוֹ
בְּצִאָתָהּ כַּת הַמּוֹמָת לְהִזְמִין וְהוֹמָה
אֲחוּתָהּ הַכַּת אָף עַל הַמּוֹמָת רִאשׁוֹנוֹת
וּנְמָלָא הַשּׁוֹר מוֹעֵד וּמִשְׁלֵם כּוֹפֵר עַל
הַשְׁלִישִׁית. הִנִּיחָא אִי יִיחוּדִי חוֹרָא
בְּעֵינֵי. ג' יָמִים דְּכַמְבִּי בְּקָרָא:
שְׁפִיר. הָרִי נָגַח שְׁלֹשׁ נִיחוֹת ב'ג'

גליון הש"ס
גמ' כגון שהרג ג' בהמות.
ע"י לעיל דף לו ע"א מוס'
ד"ה רב זצ"ל: תוס' ד"ה
מאחר וכו' דבה"ג לא הוי
מועד אדרם. ע"ן לקמן דף
מד ע"א מוס' ד"ה והא מס'
הוא המקשן וכו' :

**הגהות מהר"ב
רנשבורג**
[א] תוס' ד"ה איני יודע
וכו'. וא"מ אלטרין לכן
פקועה. ע"י שטת מקובלת
ודו"ק:

רבינו חננאל

שהעדים המעידים עליו אין ממירין.
אחא השור וצב' הוכר: מאי הוה ליה.
לצבעלים למיעבד ואמאי ממיכיתא ליה
סופר: לאחר שגמר דינו. דהכי
משמע קרא משגא שור ליה סקילה
יסקל ושוב לא יאכל את בשרו:
להכיכא דסקיליה מסקל. ואחא לא
יאכל לאוסרו בהנאה וכדרכי אבהו
ונקי מבעיא ליה לדרשה אחרימי
לחאי כופר ולדמי ולדות כלקמן׃
בדרך שפרט לך צנצניה, שכתב לך
בה לא תחלושי והיורכך הכתוב לפרט
לך בה הימר הנאה לגב אשר
בשערך וגו' אלמא לא תאכלו איסור
הנאה הוי משמע: ס"מ. דמפיק
קרא לאיסור הנאה בלשון איכיל:
היכא דנעין לן איכיל והנאה מלא
יאכל. אגב דמורי לן נמי אאיכיל
מפיק נפא בלשון איכיל: אכל הכא
אאיכיל נפא לן מסקול יסקל. אי
להנאה גרידתא אחא לכמוז לא
ינהה: אי נמי. אפילו לדידך לכתוב
לא יאכל ותו לא: אם בשרו נמה לי.
אחא לאו לשאמוניען אע"ג דעדיה
כנעין בשר שחוטא בהכשר אסור
באיכיל ובהנאה דהשתא אנטריך
ליה לקרא לאפוקי בלשון איכיל:
אימא ס"מ. דאסור לא שחוט:
היכא

בשרו למה לי דאף על גב

לדברי הכל דכתיב [שמות כב]
 ח כופר. אע"פ שלא נתכוון
 הא קטלה משלם כופר:
 יב [שמות כא] סקל יסקל: וכן

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

כמאן דקטלה דמי קמ"ל רבא אמר לעולם
 דרבעה וקטלה ודקא קשיא לך מה לי קטלד
 (6) בקרנים מה לי קטלה ברביעיה *קרן כוונתו
 להזיק האי כוונתו להנאת עצמו הוא במאי
 פליגי (6) ברנל שדרסה על גבי תינוק בחצר
 הניק לאביי *משלם כופר לרבא לא משלם
 כופר תניא כוותיה דרב שור האי צמדן אינא
 חייב מיתה וכשר לגבי מזבח מפני שהוא

כמעושה: **מתני'** ישור שגנה את האדם
ומת מועד משלם כופר ותם פטור מן הכופר
וזהו זה חייבין מיתה וכן בכך וכן בבת נגר
עבד או אמה ינותן שלשים סלעים בין שהוא
יפה מאה מנה ובין שאינו יפה אלא דינה
אחד: **גמ'** וכי מאחר דמתם קטלינן ליה
מועד היכי משכחת לה אמר רבה הכא
במאי עסקינן כגון שאמדוהו לשלשה בני
אדם רב אשי אמר אומדנא לא כלום הוא
אלא הכא במאי עסקינן כגון שסיכן לשלשה
בני אדם רב זביד אמר * יכגון שהרג שלשה
בהמות ומועד לבהמה הוי מועד לאדם אלא
אמר רב שימי יכגון שהרג שלשה עובדי
כוכבים ומועד לעובדי כוכבים הוי מועד
לישראל אלא אמר רשב"ל * יכגון שהרג שלשה
בני אדם טרפה ומועד לטרפה הוי מועד לשלש
אלא אמר רב פפא * דקטל וערק לאגמא
דקטל וערק לאגמא רב אחא בריה דרב איקא
אמר כגון שהוזמו זוממי וזוממין הניחא א
לייעודי תורא בעינן שפיר אלא אי לייעודי
גברא בעינן מימר אמר ליה לא הוה ידענא כגון
דאמרי כל אימת דקטיל תוריה גביה הוור
קאי * רבינא אמר * במכירין את בעל השור
ואין מכירין את השור מאי ה"ל למעבד
משום דאמרי ליה תורא נגחנא אית לך
בבקרך * איבעי לך נטורי כולי בקרך: וזהו
זהו חייבין מיתה כו': * ת"ר ממשמע שנאמר

יִסְקַל יִסְקַל הַשּׁוֹר אֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁנִּבְחֵלָה הָיָה וְנִבְחֵלָה אֲסוּרָה בִּאכִילָה מִהַ "ל" לֹא יֵאָכֵל אֶת בִּשְׂרוֹ לְמַגִּיד לָךְ הַכְּתוּב שֶׁאֵם שֶׁחֲטָמוֹ לֹאֲחֵר שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ אֲסוּר בִּאכִילָה אֵין לִי אֲלֵלָא בִּאכִילָה בְּהִנָּה מִנֵּן הַ"ל" יוֹבֵעַל הַשּׁוֹר נִקְרָא מֵמֵי מִשְׁמַע שִׁמְעוֹן בֶּן זֹמָא אָמַר כְּאִדְבֵּי שֶׁאֲמַר לַחֲבִירוֹ יֵצֵא אִישׁ פְּלוֹנִי נָקִי מִנְּכִסְיוֹ וְאֵין לוֹ בְּהֵם הִנָּה שֶׁל כְּלוֹם וּמִמָּא דְלֵאלֵא יֵאָכֵל אֶת בִּשְׂרוֹ לְהִיכָא דִשְׁחָטוֹ אַחֵר שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ שֶׁאֲסוּר בִּאכִילָה אֵימָא דְהִיכָא דִשְׁחָטָמוֹ לְאַחֵר שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ שְׂרִי בִּאכִילָה הוּא וְהָאֵל לֹא יֵאָכֵל אֶת בִּשְׂרוֹ לְהִיכָא דִסְקָלִיה מִסְקָלִי אֲמַר בְּהִנָּה הוּא כְּדִי אֲבָהוּ דְאִמְרֵי רַבִּי

אָבֹהוּ אָמַר ר' אֱלֵעָזָר כִּלְּ מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמָר לֹא
אִיסוּר אֲכִילָה וְאַחַד אִיסוּר הִנָּהּ בְּמִשְׁמֵשׁ
שֶׁפָּרַט לָךְ בְּנִבְיִילָה לִגְדֵּר בְּנִתְיָנָה וְלַעֲוֹבֵד כּוֹכֵב
דְּנִפִּיק לִיהּ אִיסוּר אֲכִילָה וְאִיסוּר הִנָּהּ
דְּאִיסוּר אֲכִילָה מִסְּקַל יִסְקַל נִפְקָא אִי סֵי
בִּשְׁרוּ אִיסוּר הִנָּהּ הוּא נִכְתּוּב רַחֲמָנָא
עֲבִדִּיהּ כַּעֲזֵן בֶּשֶׂר דְּשַׁחֲמִיָּה אִסוּר מִתְקִיף

גופיה אינטרייך ולהיכא דשחטה (שם). אי נמי. לכתוב לא יאכל. ולשמו

במאן דקמפלה דמי. וא"ת ומה פשע השור היא הרגה עמלה שהרי הביאתו עליה וי"ל כמו שפירש ר"ח שקפץ עליה השור לרצעה ולאנשה זה יצרה ונתרצה ואפילו למ"ד בכתובות פ' גערה (נד נא) תחילתה בלונס וסופה ברזון דמותר היינו

תחילת ביאה צאונס אלז הכא תחילת
 ביאה זו צרלן ואסורה לכי' וה"ה
 שנהרגה: **הא** אין בוונתו דחויק.
 ואע"ג דשכחה צאמתה מצעיא צפ'
 כי'ל הרגל (לעיל דף יט:) לפי שז
 שם שנינו קטם דומי טפי לקרן אלז
 רביעה לאו שנינו דומי ולא דמי לקרן
 וכשן גמורה היא שמוקט ע"י אכילה:
ברגל שדרסה. שן הוה שייך
 למנקט הכא אלזא אגב

דקט רגל ספ"ג (דף טו.) נקטיס
הכל: **לרבה** לא משלם כופר.
אליבא דהך גרימא קאמר דפי'
בספ"ג (דף ע"ו.) **מאחר** דמתא
קמצינן ב' לא מלי לזוקמי כגון
שזשג נגיחות ראשונות נתכוון
להרוג הצהמה והרג את האדם * דכה"ג
לא היו מועד לנדם הואיל ולא נתכוון
לנדם וגם כהרג ג' פעמים על פני
צעלו לא היו מועד כדאמרין צפרק
שני (דף כד.) אין צפור נעשה מועד
עד שיעירו זו בשני צעלים ובפני
כ"ד: **כונה** שאמרוהו ג' בני
אדם. כונה סוגיא מוכחא דלא
מיחייב צעלשי ג' כדפרישית צפ"ג
(דף כד. ע.) **איני** יודע שהיא
גביה. א' וא"ת אטריך לנן פקועה
לרצנן דרבי מאיר דלא צעי שמיטה
(חולין דף עד.) וכ"ת דלא חקר שור
הא לענין פטרי חמור מרעא כן צפ"ג
דכזרות (דף ג.) ובפרק צדקה צמה
המקשה (חולין דף עד.) ואפילו שחוט
מוכח ציומא (דף מט: ג.) דמקרי פרי
וכ"ש בן פקועה וי"ל בלא הכי פריך
שפיר ולפי המסקנא מימא דנפקא לן
מבשרו אע"ג דשחטתיה ועבדיה כעין
נשר: **והאין** לא יאכל דספקיה
מסקנא דאסור בנחמה. ובעל השור
נקי להנאת עורו וכי מימא לשמור
מלא יאכל אם כן לא היה מוקמינן
נקי אלא להנאת בשר דוקא:

יודע שנבירה היא מה ת"ל לא יאכל הכתוב שאם שחמו באכילה אין לי אלא ת"ל יובעל השור נקי זומא אומר כאדם שפלוני נקי מנכסיו ל כלום וממאי דלא דשחמו אחר שנגמור יומא דהיכא דשחמו באכילה הוא ורהטו זיבא דסקליה מסקל אבהו דאמר רבי

בדרבי אבהו לרווחא דמלתא נקט דגלוא רבי אבהו לא הוה מצי למימר אלא להנאה דלכילה לרבי:

ב מקום שנגמור דא אבהו ואם תאמר חמץ בפסח הנאסו יהיה זכרת דכתיב כי כל אוכל חמץ ונכרתה וכ"ת הכי נמי אי"כ בפרק כל שעה (פסחים דף כג:) דבעי מאי איכא בין חוקיה לרבי אבהו הוה ליה למימר דהא איכא ציניהו וי"ל דלא יאכל לא לא תאכל ילפינן מלא תאכלו אבל כי כל אוכל מלא תאכלו לא ילפינן: היכא

ל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד
ויסור הנאה במישמע עד שיפרט לך הכתוב בדרך
בנתינה ולעובד כוכבים במכירה אמרו הני מילי היכא
ילה ואיסור הנאה מקרא מלא יאכל אבל הכא
יסקל נפקא אי סלקא דעתך האי לא יאכל את
א נכתוב רחמנא לא יהנה אי נמי לא יאכל את
טיה אסור מתקין לה מר זוטרא אימא הני מילי
היכא

אי נמזי. לכחוב לא יאכל. ולשמות, את בשרו למה לי (שם). אימא הני מילי. דאשמעינן קס

עין משפט
נר מצוה

מב א מ"י פ"י מהלכות
מקי ממון הלכה ט י
סמג עשין סה:
מג ב מ"י שס הלכה יג
סמג שס:
מד ג מ"י שס הלכה א
והלכה ז סמג שס:
מה ד מ"י שס פ"א
הלכה א סמג עשין
סו:

מוֹ הַרְחֵק מִי
 שֶׁסָּפִי הִלְכָה גַּם סָמָה
 עֲשֵׂין סָח וְעִי בִמְ"מ:
 מוֹ לִמְיָ שֶׁסָּפִי הִלְכָה
 ט וּפ"ד מֵהֶל' מֵאֲכֻלוֹת
 אֲסוּרוֹת הִלְכָה כִּבְ סָמָה
 לֵאחֲרָי קֵלָה וְעֵשֶׂין סָח:
 מוֹ מִמְיָ פ"ח מֵהֶל'
 מֵאֲכֻלוֹת אֲסוּרוֹת
 הִלְכָה טוֹ סָמָה לֵאחֲרָי קֵלָט:
 מוֹ גַּם מִמְיָ פ"י מֵהֲלָלוֹת
 ע"ו הִלְכָה ד':

הוחל וסקנו, ונצלה כבר למדנו מלא תאכלו כל נבלה שאסורה בזה"ל (קדושין ט:). שאם שחטו לאחר שנגמר דינו אסור באכילה. ומתני אשמעין קרא, קול יסקל השור ואם נשחט לא יאכל (שם) והבי אמר קרא קול יסקל

הזור ואם לא שקלנו עמי' (פסחים
כב:) יצקו מים בשורו (פסחים
דח) להביא
שקליהו משקל דאסור
בהנאה דרוא. ולאסריה
בהנאה חתול. ולא דכלי
שמשעו עשרה הנהיה דרבי
אבהו, דהנבילה לא נפקא
לשן פסח הנהיה
שקלנו פסח הנהיה
דמר הנהיה ולהכי תפי
פסחיה דהנהיה ולא יצקו
מים אחרי חורב ובעל
הזור נקי לפרש דחריצו
אלה נקי לפרש דמי וידוע
דלמקלן (תוספות ור"י) עלות
שירשן שפרט הכתוב
בבבילה. ומהלשון
לפרש בבבילה לגר אלה
שעברין בתנאהו ולא נכחו
ומהלשון שפרט הכתוב
היה לא חריצו אחר

הנאה הוא (שם) וכע"ז
 פסחים פ"א הל' א' שטע"ס שלא
 תתן לך אלא כל הנאה תחלה
 ואח"כ לפרט בה היסור
 הנאה היא כל מקום שלא
 פירט בה היסור הנאה
 היא תשמוע חסור הנאה
 מלא תחלה (חולין פ"ד)
 נגזר צניעות ובעוד שוכנים
 בצמרים, צניעות וצניעות
 דברי אבות, דלי רבון
 צניעות א"ל דברים אלה
 דוקא כל מלי ילף מניה
 דהינא דלא פרט היסור
 יחסר, דהאי נגזלה לאו
 אחי היסור הנאה אלא
 שמועין דחילופא אסור
 (פסחים פ"א) הני מילי
 דשטענין

מלשון אביה, כיצד נדפסה?
 בין אסור אביה מיהו,
 ציון דמנשי ליה נמי
 לחאורי אביה, כלל כל
 הנאות בשלש אביה,
 דלפנין מנביה תסד דלא
 יאכל אסור הנאה נמי
 משמע, אבל הכא דלסור
 אביה מוקדא חתרינא נפיק
 ולא הוצרך זה אלא להנאה,
 תנה לי לחפצין הנאה
 בשלש אביה, ליתמוד לא
 נאה, אלא ודאי אסור (סו),
 דאצילי חטיו אסור (סו),